

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการทำการวิจัยเรื่อง การใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ทำการวิจัยในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งหมด 2 อำเภอ ที่มีที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชน ได้แก่ อำเภอแม่แตง และอำเภอจอมทอง การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามลักษณะของการใช้ประโยชน์ในที่ดิน ได้แก่ อำเภอแม่แตง มีจำนวนของเกษตรกรทั้งสิ้น 124 ราย แต่การวิจัยครั้งนี้จะได้เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 108 ราย จากเก็บรวบรวมข้อมูลมาดำเนินการวิเคราะห์ เนื่องจากเกษตรกรที่เหลือมีการย้ายถิ่นที่อยู่หรือทำงานอยู่ต่างพื้นที่ ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถติดตามได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามแบบปลายปิด (Close-ended Question) และแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Question) เพื่อนำไปสอบถามเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานบุคคลและเศรษฐกิจทั่วไป
- ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกร
- ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านการส่งเสริมการเกษตร

ในส่วนข้อมูลการส่งเสริมการเกษตร ได้แก่ การได้รับข่าวสารความรู้ทางการเกษตร สร้างเป็นลักษณะข้อความเพื่อให้ผู้ตอบ ตอบตามความเป็นจริงว่ามีการได้รับความรู้ข่าวสารทางการเกษตรในระดับ "เป็นประจำ" "เป็นบางครั้ง" หรือ "ไม่เคยเลย" โดยกำหนดคะแนนในระดับต่าง ๆ ดังนี้

ได้รับเป็นประจำ	ให้	3	คะแนน
ได้รับเป็นบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
ไม่เคยได้รับ	ให้	1	คะแนน

หาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted mean score) โดยใช้สูตร

$$WMS = \frac{3F_3 + 2F_2 + 1F_1}{TNR}$$

เมื่อ

WMS = น้ำหนักค่าเฉลี่ย

F_1 = จำนวนของผู้เลือกตอบ ไม่ได้รับข่าวสารความรู้ทางการเกษตร

F_2 = จำนวนของผู้เลือกตอบ ได้รับข่าวสารความรู้ทางการเกษตรเป็นบางครั้ง

F_3 = จำนวนของผู้เลือกตอบ ได้รับข่าวสารความรู้ทางการเกษตรเป็นประจำ

TNR = จำนวนผู้เลือกตอบทั้งหมดหรือจำนวนข้อทั้งหมด

ในแต่ละข้อความนำมาหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก แล้วนำมาแปลความ โดยแบ่งเกณฑ์ดังนี้

ไม่เคยได้รับ	มีช่วงคะแนนระหว่าง	1.00 – 1.50
ได้รับเป็นบางครั้ง	มีช่วงคะแนนระหว่าง	1.51 – 2.50
ได้รับประจำ	มีช่วงคะแนนระหว่าง	2.51 – 3.00

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนจังหวัดเชียงใหม่

การทดสอบแบบสอบถาม

นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นปรึกษากับคณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดสอบกับเกษตรกรที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 ราย แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของแบบสอบถาม ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ขั้นตอน คือ

1. การเก็บข้อมูลรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) โดยการนำแบบสอบถามที่ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปสอบถามเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินเอกชนจังหวัดเชียงใหม่

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) โดยรวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปี เอกสารของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สิ่งตีพิมพ์และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะบุคคล เศรษฐกิจ การใช้ประโยชน์ในที่ดินและการส่งเสริมการเกษตร โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าสูงสุดของข้อมูล (Maximum) ค่าต่ำสุดของข้อมูล (Minimum) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติเชิงวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และการส่งเสริมการเกษตรกับระดับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกร โดยใช้ค่าทดสอบไคสแควร์ (Chi-square Test)